

| AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                        |                     |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|---------------------|
| SYLABUS DO ZAJĘĆ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA II STOPNIA |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                        |                     |
| <b>Nazwa zajęć</b>                                 | Modele i techniki terapii osób uzależnionych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                        |                     |
| <b>Moduł zajęć</b>                                 | Moduł specjalnościowy: pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką uzależnień                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                        |                     |
| <b>Rok studiów</b>                                 | II rok studiów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                        |                     |
| <b>Semestr studiów</b>                             | 3 semestr studiów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                        |                     |
| <b>Poziom studiów</b>                              | Studia drugiego stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                        |                     |
| <b>Punkty ECTS</b>                                 | 3 ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                        |                     |
| <b>Reżim</b>                                       | Zajęcia obowiązkowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                        |                     |
| <b>Cel przedmiotu</b>                              | Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów specjalności pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką uzależnień z głównymi modelami teoretycznymi terapii uzależnień (medycznym, psychodynamicznym, poznawczo-behawioralnym, motywacyjnym), a także rozwinięcie praktycznych umiejętności stosowania technik terapeutycznych – indywidualnych, grupowych i rodzinnych – w pracy z osobami dotkniętymi uzależnieniami. |                        |                     |
| <b>Wymagania wstępne</b>                           | Kandydat powinien posiadać tytuł licencjata w zakresie pedagogiki lub pokrewnych nauk społecznych (np. psychologii, socjologii, pracy socjalnej), co zapewnia podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk społecznych, a także wstępne umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy w obszarze działalności pedagogicznej i społecznej.                                                 |                        |                     |
| Kod efektu                                         | Treść efektów uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Metoda weryfikacji     | Forma zajęć         |
| <b>Wiedza</b>                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                        |                     |
| K_W03                                              | Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o kluczowych modelach terapii uzależnień (m.in. model choroby, model motywacyjny, poznawczo-behawioralny) oraz o narzędziach diagnostycznych wykorzystywanych w doborze interwencji.                                                                                                                                                                                   | Egzamin<br>Zaliczenie  | wykład<br>ćwiczenia |
| K_W06                                              | Student zna cele, zasady etyczne i standardy organizacyjne programów terapeutycznych dla osób uzależnionych (np. ośrodki terapii stacjonarnej, programy ambulatoryjne, grupy samopomocowe).                                                                                                                                                                                                                         | Egzamin<br>Zaliczenie  | wykład<br>ćwiczenia |
| K_W07                                              | Student rozumie powiązania między podejściami psychologicznymi, pedagogicznymi i medycznymi w projektowaniu kompleksowej terapii uzależnień.                                                                                                                                                                                                                                                                        | Egzamin<br>Zaliczenie  | wykład<br>ćwiczenia |
| <b>Umiejętności</b>                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                        |                     |
| K_U02                                              | Student potrafi integrować wiedzę o modelach terapeutycznych z diagnozą kliniczną i psychospołeczną w celu projektowania planu leczenia uzależnienia.                                                                                                                                                                                                                                                               | Obserwacja<br>studenta | wykład<br>ćwiczenia |
| K_U06                                              | Student potrafi dobierać i stosować techniki terapii indywidualnej (motywacyjny wywiad, terapia poznawczo-behawioralna), grupowej (terapia 12 kroków, treningi umiejętności                                                                                                                                                                                                                                         | Obserwacja<br>studenta | wykład<br>ćwiczenia |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                     |                     |                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | społecznych) oraz rodzinnej (interwencja systemowa) i interpretować ich efekty.                                                                                     |                     |                     |
| K_U13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Student potrafi prowadzić sesje terapeutyczne z osobą uzależnioną, indywidualizując metody i treści do jej potrzeb, etapu zmiany motywacji i stanu gotowości.       | Obserwacja studenta | wykład<br>ćwiczenia |
| <b>Kompetencje społeczne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                     |                     |                     |
| K_K02                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Student wykazuje wytrwałość i odpowiedzialność w prowadzeniu terapii osób uzależnionych, dbając o utrzymanie granic zawodowych i własne bezpieczeństwo emocjonalne. | Obserwacja studenta | ćwiczenia           |
| K_K04                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Student świadomie stosuje zasady etyki w pracy terapeutycznej, respektując autonomię klienta i tajemnicę zawodową.                                                  | Obserwacja studenta | ćwiczenia           |
| <b>Treści programowe</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                     |                     |                     |
| <b>Forma zajęć: wykład</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                     |                     |                     |
| 1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia.<br>2. Model choroby uzależnieniowej – medyczne i neurobiologiczne podstawy<br>3. Model psychodynamiczny – psychologiczne uwarunkowania i znaczenie wglądu<br>4. Model poznawczo-behawioralny – mechanizmy utrzymywania uzależnienia i techniki zmiany myślenia<br>5. Model motywacyjny – etapy zmiany i metody wzmacniania gotowości do terapii<br>6. Terapia grupowa – programy 12 kroków, grupy wsparcia i ich specyfika<br>7. Trening umiejętności społecznych – struktura, ćwiczenia i cele terapeutyczne<br>8. Terapia rodzinna w uzależnieniach – podejście systemowe, interwencje rodzinne<br>9. Interwencje kryzysowe i motywacyjne – techniki krótkoterminowe, kontrakty terapeutyczne<br>10. Programy resocjalizacyjne – ośrodki stacjonarne vs. ambulatoryjne, multimodalne podejście<br>11. Ewaluacja terapii i relaps prevention – narzędzia pomiaru efektów i programy przeciwdziałania nawrotom     |                                                                                                                                                                     |                     |                     |
| <b>Forma zajęć: ćwiczenia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                     |                     |                     |
| 1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia.<br>2. Motywacyjny wywiad – role-play sesji ICF: identyfikacja etapu zmiany, wzmocnienie motywacji.<br>3. Techniki CBT – ćwiczenie restrukturyzacji myśli i planowania zachowań zapobiegających nawrotom.<br>4. Trening asertywności – warsztat scenariuszy radzenia sobie z presją rówieśniczą w kontekście abstynencji.<br>5. Prowadzenie grupy 12 kroków – symulacja fragmentu spotkania, role prowadzącego i uczestników.<br>6. Genogram uzależnień – tworzenie i analiza rodzinnego genogramu pod kątem wzorców uzależnień.<br>7. Interwencja rodzinna – symulowany mini-sesja terapeutyczna z rodziną osoby uzależnionej.<br>8. Kontrakt terapeutyczny – opracowanie i negocjacja indywidualnego kontraktu z klientem.<br>9. Relapse prevention – projektowanie planu zapobiegania nawrotom i coaching umiejętności.<br>10. Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach – założenia modelu SFBT, techniki pytania |                                                                                                                                                                     |                     |                     |

|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| cudownego i skalowania                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                |
| 11. Ewaluacja efektów – analiza przykładowych danych przed- i post-testowych programów terapeutycznych. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                |
| <b>Praca własna</b>                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                |
| 1. Zapoznanie się z literaturą przedmiotu.                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                |
| 2. Przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia.                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                |
| <b>Metody dydaktyczne</b>                                                                               | Wykład: wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną<br>Ćwiczenia: problemowe dyskusja, meta plan, praktycznego działania, projektowanie zadań, metoda przypadków, burza mózgów, projekty grupowe i prezentacje multimedialne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                |
| <b>Narzędzia dydaktyczne</b>                                                                            | Wykład: prezentacja multimedialna<br>Ćwiczenia: prezentacja multimedialna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                |
| <b>Skala ocen</b>                                                                                       | <b>Na ocenę 2</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej. |
|                                                                                                         | <b>Na ocenę 3</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 51%-60% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.         |
|                                                                                                         | <b>Na ocenę 3,5</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 61%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.         |
|                                                                                                         | <b>Na ocenę 4</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 71%-80% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.         |
|                                                                                                         | <b>Na ocenę 4,5</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 81%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.         |
|                                                                                                         | <b>Na ocenę 5</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.        |
| <b>Kryteria oceny</b>                                                                                   | <p><b>Wykład:</b><br/>Podejście do egzaminu uwarunkowane jest otrzymaniem pozytywnej oceny z ćwiczeń.</p> <p>Egzamin w formie ustnej poprzez wylosowanie 3 pytań. Każde pytanie egzaminacyjne oceniane jest oddzielnie. Końcowa ocena z egzaminu to średnia z ocen z wszystkich pytań. Aby uzyskać wynik pozytywny z każdego z pytań trzeba uzyskać minimum ocenę 3.</p> <p>Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.</p> <p>Student, który nie zaliczył egzaminu ma prawo podejść do egzaminu w drugim terminie zorganizowanego w sesji poprawkowej.</p> <p><b>Ćwiczenia:</b><br/>100% obecności na zajęciach, uzyskanie <math>\geq 60\%</math> wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa. Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu.</p> |                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Test jednokrotnego wyboru składający się z 25 pytań. Test ma na celu sprawdzenie stopnia opanowania treści objętych programem zajęć. Każde pytanie ma formę zamkniętą z czterema wariantami odpowiedzi, z których tylko jeden jest prawidłowy. Za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna lub zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi skutkuje przyznaniem 0 punktów za dane pytanie.</p> <p>Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.</p> |             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>Formy aktywności</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Godziny</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>ECTS</b> |
| <b>Wykład</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,4         |
| <b>Ćwiczenia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,6         |
| <b>Lektorat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | -           |
| <b>Seminarium</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | -           |
| <b>Praktyki zawodowe</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | -           |
| <b>Praca własna</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 50                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2           |
| <b>Łącznie:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 75                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 3           |
| <b>Literatura podstawowa</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |
| 1. Marek H., Górecka K., Kurkiewicz A., Rozpoznanie, profilaktyka i leczenie uzależnień jako element polityki prozdrowotnej, Wydawnictwo Naukowe EBook 2017.<br>2. Denning Patt Little Jeanne, Pokonać nałóg. Metody redukcji szkód w terapii uzależnień od alkoholu i narkotyków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2019.                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |
| <b>Literatura uzupełniająca</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |
| 1. Forcehimes Allysa A., Miller William R., Allen Zweben, Terapia uzależnień. Podręcznik dla profesjonalistów, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2014.<br>2. Grzegorzewska I., Cierpiąłkowska L., Uzależnienie behawioralne, Wydawnictwo Naukowe PWN 2018.<br>3. Konopczyński M., Pedagogika resocjalizacyjna, W stronę działań kreujących, Oficyna Wydawnicza Impuls 2015. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |
| <b>Inne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |
| -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |